

**28. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БНХ)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП**

**28th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine
of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)
*International Scientific Meeting***

**ЗБОРНИК РАДОВА
И КРАТКИХ САДРЖАЈА
*Proceedings
and short contents***

28.

**Требиње, Град Сунца, 15-17. јуна 2023.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15th–17th, 2023.**

Покровитељ / Patron:

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND WATER MANAGEMENT

ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Организатори / Organizers:

ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Veterinary Chamber of Republic of Srpska

и / and

ДРУШТВО ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Association of Doctors of Veterinary Medicine of the Republic of Srpska

Суорганизатори / Co-organizers:

Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду

Faculty of Veterinary medicine University of Belgrade

ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"

PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Департман за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду

Department of Veterinary Medicine, Faculty of Agriculture, University of Novi Sad

Организациони одбор / Organisational board:

Предсједник: Велибор Кесић / *President: Velibor Kesic*

Чланови: Драгана Окљеша, Владимир Милијевић, Саша Бошковић, Драган Кнежевић, Давор Јефтић, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Предраг Новаковић, Благоје Бирчаковић, Ненад Крстић, Горан Костић

Members: *Dragana Oklješa, Vladimir Milijević, Saša Bošković, Dragan Knežević, Davor Jeftić, Ratko Mijatović, Igor Čegar, Slaviša Spasojević, Jelena Pavić, Perica Burgić, Aleksandar Bradić, Mladen Dragičević, Dragan Mališ, Stevan Radić, Branislav Galić, Bogoslav Gotovac, Zoran Damjanac, Predrag Novaković, Blagoje Birčaković, Nenad Krstić, Goran Kostić*

Секретаријат: Бранко Стевановић, Велибор Тодоровић, Данијел Ковачевић, Радојица Ђекановић, Оливер Стевановић

Secretariat: *Branko Stevanović, Velibor Todorović, Danijel Kovačević, Radojica Đekanović, Oliver Stevanović*

Технички секретар: Тијана Тимарац;

Technical Secretary: Tijana Timarac

Научни и програмски одбор / *Scientific and Programme Committee:*

Предсједник: Драго Н. Недић / **President:** Drago N. Nedić

Чланови: Родољуб Тркуља, Милорад Мириловић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Феџић, Мухамед Смајловић, Андреј Кирбиш (СЛО), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Драган Шефер (СРБ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Мајкл Гилсдорф (САД), Кос Атила (МАЂ), Иван Станчић (СРБ), Весна Ђорђевић (СРБ), Бранко Велебит (СРБ), Добрила Јакић Димић (СРБ), Ђорђе Савић, Миливоје Надаждин, Весна Калаба, Жељко Сладојевић, Драган Касагић, Бојан Голић, Рајко Латиновић, Виолета Сантрач, Миленко Шарић, Синиша Гатарић, Славен Грбић, Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Горан Параш, Негослав Лукић.

Members: Rodoljub Trkulja, Milorad Mirilović (SRB), Željko Cvetnić (CRO), Nihad Fejzić, Muhamed Smajlović, Andrej Kirbiš (SLO), Lazo Pendovski (MK), Janko Ivanov (BG), Dragan Šefer (SRB), Predrag Slijepčević (GB), Michael Gilsdorf (USA), Koász Attila (HU), Ivan Stančić (SRB), Vesna Đorđević (SRB), Branko Velebit (SRB), Dobrila Jakić Dimić (SRB), Đorđe Savić, Milivoje Nadaždin, Vesna Kalaba, Željko Sladojević, Dragan Kasagić, Bojan Golić, Rajko Latinović, Violeta Santrač, Milenko Šarić, Siniša Gatarić, Slaven Grbić, Zoran Đerić, Novalina Mitrović, Goran Paraš, Negoslav Lukić.

Адреса организатора:

- Ветеринарска комора Републике Српске:

Предсједник коморе и Предсједник организационог одбора: Велибор Кесић, ДВМ

Бања Лука, Царице Милице 46; Тел/факс: 051/466-321

Е-mail: vetkomrs@teol.net; веб сајт: www.vetkom.rs.ba

- Научни и програмски одбор, предсједник: Проф.др Драго Н. Недић;

Е-mail: drago.nedic@virs-vb.com; тел: +38751229210; 229231

Address of the organizer:

- Veterinary Chamber of Republic of Srpska:

President of the Chamber and President of the Organizing Committee: Velibor Kesić, DVM

Banja Luka, Carice Milice 46; Tel / fax: 051 / 466-321

Е-mail: vetkomrs@teol.net; Web site: www.vetkom.rs.ba

- Scientific Committee, Chairman: Prof. Dr. Drago N. Nedić;

Е-mail: drago.nedic@virs-vb.com; tel: +38751229210; 229231

Мјесто одржавања / *Venue:*

Требиње, Град Сунца, 15-17. јуна 2023.

Trebinje, Grad Sunca, June, 15th – 17th 2023.

ПРОИЗВОДЊА МАГАРЕЋЕГ МЛЕКА – МОГУЋНОСТИ И ИЗАЗОВИ

Марија Пајић¹, Ксенија Чобановић², Михајло Ердeљан³, Жолт Бечкеи⁴, Чаба Чорба⁵, Тијана Кукурић⁶, Тибор Рекецки⁷

Др Марија Пајић, ванредни професор, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Србија

Др Ксенија Чобановић, доцент, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Србија

Др Михајло Ердeљан, ванредни професор, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Србија

Др Жолт Бечкеи, ванредни професор, Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине, Београд, Србија

Др Чаба Чорба, сарадник, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Србија

Тијана Кукурић, асистент, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Србија

Тибор Рекецки, студент, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, Србија

* marija.pajic@polj.uns.ac.rs

Кратак садржај:

Козметичко и лековито дејство магарећег млека познато је хиљадама година. Циљ овог истраживања био је да се утврди хемијски састав и хигијенска исправност стадног млека балканских магарица добијеног ручном мужом са три фарме магараца у Војводини, како би се сазнало више о нутритивним својствима и безбедности магарећег млека. Осим тога, ово истраживање треба да допринесе бољем разумевању проблема и изазова на фармама магараца и да укаже на основне потребе потрошача магарећег млека. Домаћи балкански магарац припада породици Equidae која спада у ред копитара (Perissodactyla), узгајаних у брдско-планинским пределима Балканског полуострва. Магареће млеко је комплексни раствор стотине компоненти које се могу поделити на протеине, масти, угљене хидрате, минерале и витамине. Магареће млеко је по свом хемијском саставу најсличније кобиљем и мајчином млеку, а значајно се разликује од крављег, овчијег и козјег млека. У потрази за природним и здравим начином живота људи се све више враћају традиционалним лековима и храни, због чега се данас све чешће користи магареће млеко. Због тога се отварају многе могућности, али и изазови које треба превазићи.

Кључне речи: магареће млеко, безбедност млека, квалитет млека

Захвалница: Ово истраживање је финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (број уговора 451-03-47/2023-01/ 200117).

DONKEY MILK PRODUCTION – POSSIBILITIES AND CHALLENGES

Marija Pajić¹, Ksenija Čobanović², Mihajlo Erdeljan³, Žolt Bečkei⁴, Čaba Čorba⁵,
Tijana Kukurić⁶, Tibor Rekecki⁷

Dr Marija Pajić, associate professor, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Serbia

Dr Ksenija Čobanović, assistant professor, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Serbia

Dr Mihajlo Erdeljan, associate professor, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Serbia

Dr Žolt Bečkei, associate professor, University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, Beograd, Serbia

Dr Čaba Čorba, associate, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Serbia

Tijana Kukurić, assistant, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Serbia

Tibor Rekecki, student, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, Novi Sad, Serbia
marija.pajic@polj.uns.ac.rs

Abstract:

Cosmetic and health effects of donkey milk have been known for thousands of years. The aim of this research was to determine the chemical composition and hygienic suitability of the mixed milk of Balkan donkeys obtained by hand milking from three donkey farms in Vojvodina, with the intention of learning more about the nutritional properties and safety of donkey milk. In addition, this research shall contribute to a better understanding of problems and challenges on donkey farms and indicate the basic needs of donkey milk consumers. The native Balkan donkey belongs to the Equidae family which is in the order of odd-toed ungulates (Perissodactyla), bred in the hilly and mountainous areas of the Balkan Peninsula. Donkey milk is a complex solution with hundreds of components that can be divided into proteins, fats, carbohydrates, minerals and vitamins. In terms of its chemical composition, donkey milk is most similar to mare milk and mother's milk, and is significantly different from cow's, sheep's and goat's milk. In search of a natural healthy lifestyle, people are rediscovering more and more traditional medicines and foods, which is why donkey milk is nowadays used more and more frequently. This opens up many opportunities, but also challenges that need to be overcome.

Keywords: donkey milk, milk safety, milk quality

Acknowledgments: This research is financially supported by Ministry of Education, Science and Technological Development, Republic of Serbia (Contract number 451-03-47/2023-01/ 200117).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)(086.76)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (28 ; 2023 ; Требиње)

Зборник радова и кратких садржаја [Електронски извор] / Међународни научни скуп "28. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (БиХ)", Требиње, 15-17. јуна 2023. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "28th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje, 15th-17th, 2023 ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво доктора ветеринарске медицине Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Недић ..[и др.]]. - [Бања Лука : Ветеринарска комора Републике Српске], 2023 ([Јелах-Тешањ : График-комерц]). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) : слика ; 12 cm

Систематски захтјеви: нису наведени. - Насл. са насл. екрана. - Ел. публикација у ПДФ формату опсега 202 стр. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Тираж 300.

ISBN 978-99976-186-1-0

COBISS.RS-ID 138411009